

Asia: VN/30163/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston kulttuuripoliittiseksi selonteoksi

Visio

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon visiota?

Kyllä / En. Jos ette, kuvailkaa mahdolliset muutostarpeet.

Kyllä

Mahdolliset muutostarpeet.

-

Tavoitteet

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon neljää tavoitetta?

Kyllä, tavoitteet vastaavat omaa näkemystäni

Jos vastasitte en, kuvailkaa tiiviisti mahdolliset muutostarpeet.

-

Toimenpide-ehdotukset

Tässä on lueteltu yhdeksän toimenpidekokonaisuutta. Mitkä raportin toimenpide-ehdotuksista ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa? Valitse ensin yksi (1) haluamasi toimenpidekokonaisuus ja kirjoita sen jälkeen haluamasi toimenpide-ehdotukset alla olevaan tilaan kaikki peräkkäin. Valitse yhteensä enintään viisi (5).

Kulttuurin tekijät avainasemassa [Kulttuurityöläiset ovat usein korkeasti koulutettuja ammattilaisia, joiden tulot koostuvat pienistä puroista, joista osa väistämättä on myös sosiaaliturvasta saatavia tuloja. Jatkuva taloudellinen epävarmuus vaikeuttaa pitkäjänteisen työn tekemistä. Selkeä ja reilu korvaus-, palkio- ja sosiaaliturvajärjestelmä edesauttaa kulttuurityöläisen mahdollisuutta tehdä työtään samoilla ehdoilla kuin työntekijät muillakin aloilla ja valita asuinpaikkansa. Kulttuuria ei tehdä pelkästä kutsumuksesta. Kutsumus ei elätä.]

Oma roolinne tulevassa toimeenpanossa

Millaisena näette oman tai edustamanne tahon roolin kulttuuripoliittisenselonteon toimeenpanossa?

Kaakon taide - visuaalisten taiteiden verkosto ry on Suomen ainoa kaksi maakuntaa yhdistävä visuaalisen taiteen ammattilaisten kattojärjestö. Toimimme Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa ja edustamme yli 300 kuvataiteilijaa. Toimimme tiiviissä yhteistyössä kuntien, hyvinvointialueiden, oppilaitosten ja muiden yhdistysten kanssa. Tehtävänämmä on edistää kuvataiteilijoiden asemaa ja ansaintamahdollisuuksia. Tavoitteenamme on pitää Kaakkois-Suomi asuttuna ja edistää sen valtavaa luovaa potentiaalia. Kaakossa koulutetaan kuvataiteilijoita ja muita luovan alan ammattilaisia. Kaakon taide pyrkii viestimään, että taiteella on mahdollista elää ja sen voi tehdä myös Kaakkois-Suomessa.

Tiivistelmä näkemyksistänne

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kulttuuripoliittista selontekoa koskevat huomionne.

Kiitos lausuntomahdollisuudesta.

Kaakkois-Suomen (Etelä-Karjala ja Kymenlaakso) asema on maantieteellisesti vaativa. Venäjän hyökkäyssodan seuraukset ovat vieneet turisteja ja elinvoimaa alueelta. Alueella kuitenkin koulutetaan kuvataiteilijoita ja luovan alan ammattilaisia. Vaarana on menettää nämä ammattilaiset muualle Suomeen elleivät he pysty elättämään itseään työllään kaakossa. Taiteilijamme työllistyvät Kaakon taiteen kautta usein eri pituisiin projekteihin alueen kunnille ja hyvinvointialueille, tämän lisäksi heitä työskentelee opettajina oppilaitoksissa, kansalaisopistoissa, sekä töissä, jotka eivät kuulu kulttuurialaan. Käymme jatkuvaa neuvottelua eri yhteistyötahojen kanssa reilusta palkkiojärjestelmästä taiteilijoille. Tällä hetkellä palkkaus on villi viidakko. Tarvitsemme yhtenäisen ja reilun palkkiojärjestelmän.

Taiteilijaseurojen ja kulttuuriyhdistysten rahoitus tulee tehdä ennustettavammaksi. Kaakon taide välittää taiteilijoita eri pituisiin projekteihin esimerkiksi kunnille ja hyvinvointialueille. Nämä työt ovat usein sellaisia joihin kyseiset tahot tarvitsevat ammattitaiteilijan työpanoksen ja näkemyksen. Kaakon taiteen tehtävänä on valvoa, että nämä tahot maksavat taiteilijoille heidän työstään reilun palkkion, jolla taiteilijan on mahdollista elää. Ilman Kaakon taiteen kaltaisia kulttuuriyhdistyksiä, taiteilijat olisivat entistä suojattomampia. Suuret liitot eivät pysty paneutumaan yksittäisten taiteilijoiden tapauksiin ja maakunnallisiin erityispiirteisiin samalla tavalla kuin alueelliset yhdistykset, kuten Kaakon taide.

Yhteistyön voima on avainasemassa kestävässä kulttuuripolitiikassa. Tarvitsemme isoja toimijoita kuten kuntia, hyvinvointialueita ja oppilaitoksia, jotka tekevät yhteistyötä pienten toimijoiden, kuten taiteilijaseurojen ja paikallisten yhdistysten kanssa. Isojen toimijoiden ei tarvitse niin usein ns. keksiä pyörää uudelleen erilaisten hankkeiden ja määräaikaisten projektityöntekijöiden myötä, kun he voivat kääntyä paikallisten yhdistysten ja seurojen puoleen. Tämä karsii päällekkäistä työtä ja siten myös kustannuksia. Jotta tämä toimisi, yhdistykset ja seurakunnat tarvitsevat riittävän rahoituksen toimiakseen kestävässä yhteistyökumppanina isoille toimijoille. Talkootyön aika on ohi.

Kulttuuripolitiikan suunnan tulee mahdollistaa taiteilijan mahdollisuus elättää itsensä omalla työllään eri maakunnissa. Taiteilijaseurojen ja kulttuuriyhdistysten tulee myös olla mahdollista olla olemassa ja tehdä sitä ruohonjuurityötä, jota isot toimijat eivät pysty tekemään. Kulttuurityöläiset tulee tunnustaa ammattilaisina, joista suurella osalla on korkeakoulutus. Kulttuurilla on annettavaa kaikille aloille ja myös "kovat" alat kuten tekniikka ja teollisuus varmasti hyötyisivät uusista näkökulmista, joita kulttuurin tekijät voisivat antaa. Uusista näkökulmista syntyy kauan kaivattuja uusia innovaatioita ja ehkä teollisuus viimein pääsisi bruttokansantuotteessa lähelle kulttuuria. Kulttuuria ei kuitenkaan tule valjastaa ainoastaan talouskasvun välineeksi vaan taiteella ja kulttuurilla on myös itseisarvo ja sen tekeminen ammattimaisesti tulee olla mahdollista myös sen itsensä vuoksi.

Hallituskaudesta toiseen vaihteleva kulttuurin rahoitus tuo epävarmuutta jo valmiiksi epävarmalle alalle. Kiitämme Kulttuuripoliittisen selonteon pitkäjänteistä suunnitelmaa vuoteen 2040.

Karhutaival Sanna
Kaakon taide - visuaalisten taiteiden verkosto ry

Karhutaival Sanna
Kaakon taide - visuaalisten taiteiden verkosto ry